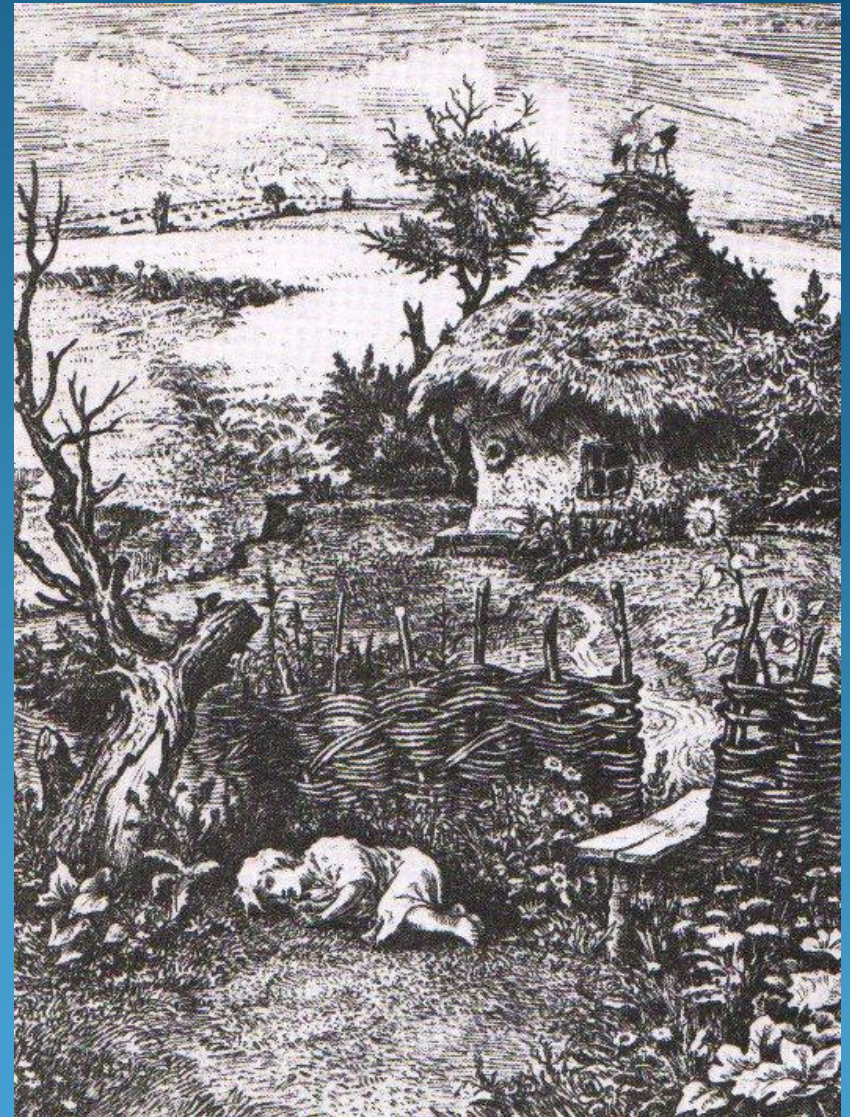

**Поема «Сон»
(«У всякого
своя доля...»)
Викриття
самодержавно-
кріпосницького
ладу**

Складові частини композиції

Сюжет

Портрет

Епіграф

Вставні

слова
Пеизаж

Інтер'єр (опис обстановки приміщення)

Авторські відступи (висловлення автором у прямій формі свого ставлення до зображуваного)

Позасюжетні
елементи

Монологи

Присвята

Заголовок

Екстер'єр (опис обстановки поза приміщенням)

Комедія (гр.—*веселий, смішний*)—
драматичний твір, у якому сатиричними
й гумористичними засобами
відображається смішне в житті,
висміюються потворні суспільні й
побутові явища, негативні риси людей

Гумор (англ.—*настрій, схильність*)—
беззлобно-душевне, жартівливе
зображення смішних явищ

Сатира (лат—*суміш*)—непримиренне,
гнівне осміяння всього потворного

Сатиричні засоби

```
graph TD; A([Сатиричні засоби]) --> B([Іронія]); A --> C([Гротеск]); A --> D([Сарказм]); B --> E[Тонка прихована насмішка, виражається словами, які вживаються у протилежном у значенні]; C --> F[Гостра ущиплива насмішка]; D --> G[Напівфантастичне неймовірне перебільшення, загострене до крайніх меж];
```

Іронія

Тонка прихована насмішка, виражається словами, які вживаються у протилежном у значенні

Гротеск

Гостра ущиплива насмішка

Сарказм

Напівфантастичне неймовірне перебільшення, загострене до крайніх меж

Візитна картка твору

Історія написання	<p>Співець покріпаченого селянства Тарас Шевченко написав поему «Сон», повернувшись з України, вражений муками земляків на розореній, розіп'ятій рідній землі. Написання «Сну» стало однією з причин арешту.</p>
Ідея	<p>Викрити ганебний режим військово-поліцейської диктатури та загарбницької політики Миколи I, показати життя покріпаченої України, недосконалість суспільства</p>

Тематика

Зображення неймовірних страждань трудящих і «райського життя» панів, показ свавілля та морального виродження панівних класів, хабарництва, чиновників

Жанр

Комедія, зразок політичної поезії

Сюжетна основа

В основі сюжету сон нетверезої людини.

Композиція

Поема «Сон» складається зі вступу і трьох картин сну: Україна, сибір, Петербург. Наявний епіграф. Центральною картиною є зображення «генерального мордобитія». Автор також звертається до історичної ретроспективи (Петро I, Катерина II, гетьман)

Робота з текстом твору

- Зверніть увагу на епіграф до поеми. Чому автор взяв саме ці слова?
- Чому Шевченко обрав саме форму комедії, а не повісті, щоденника?
- Як ви вважаєте, чому Т. Шевченко обрав форму сну?
- Який образ українського села ви можете усно намалювати після прочитання поеми?

Робота з текстом твору

- Знайдіть у тексті опис царя і цариці та опис їх діяльності
- Поясніть останню алегоричну сцену поеми
- У чому виявляється новаторство поета при написанні поеми «Сон»?

